„KALBOS IR LITERATŪROS LABIRINTAIS“
(parengė Visagino „ Žiburio“ pagrindinės mokyklos lietuvių kalbos mokytoja metodininkė Zita Miškinytė-Mazūrienė)

Grupių skirstymas

- Grupės skirstytos taip, kad jėgos būtų **apylygės**.

- **Aitvarai**
- **Robinzonai**
- **Detektyvai**

UŽDAVINYS

- Grupelėse dalyvaujant protmūšyje ir atsakant į klausimus, apibendrinti 6 klasėje įgytas literatūros, teksto kūrimo ir kalbos žinias. Ugdomos kultūrinė, komunikavimo ir kūrybiškumo kompetencijos.

Sėkmės kriterijai:

- buvau aktyvus grupės narys ir siūliau atsakymų idėjų/ grupėje komentavau draugų pateiktų atsakymų tinkamumą;
- dirbdamas (-a) grupėje, mokėjau išklausyti grupės narius ir kultūringai reiškiau nepritarimą;
- mano emocijos neužgavo grupės narių ir bendraklasių.

Grupės pristatymas

- **Paaiškinkite, kodėl Jūsų grupė gavo tokį pavadinimą. Aiškindami susiekite su šių mokslo metų literatūros kursu. (1t.)**
- Robinzonai ?
- Detektyvai?
- Aitvarai?

Protmūšio eiga

- 1 turas: Literatūroje sutikti herojai
- 2 turas: Kalbos išmintis ir teksto struktūra
- 3 turas: Žaibo turas
- **4 turas: Kūrybinė užduotis**

1 turas

- Literatūroje sutikti herojai

Literatūroje sutikti herojai

- **1. Kuris graikų herojus pagarsėjo atlikęs 12 žygdarbių?**
- A) Achilas
- B) Prometėjas
- C) Heraklis
- D) Odisėjas

Literatūroje sutikti herojai

- **2. Graikų likimo deivės buvo:**
- A. sirenos
- B. moiros
- C. laumės

Literatūroje sutikti herojai

- **3. Kaip graikai vadino požemių karalystę, kurioje tekėjo Letos upė?**

Literatūroje sutikti herojai

- **4. Ko moko lietuvių liaudies sakmė „Vėjas be kelnių“?**
- A. Bijoti vėjo;
- B. Laikytis duoto žodžio;
- C. Gerbti tėvus.

Literatūroje sutikti herojai

- **5. Kokia laumių diena?**
- A. Antradienis
- B. Trečiadienis
- C. Ketvirtadienis
- D. Penktadienis

Literatūroje sutikti herojai

- **6. Kokia istorine asmenybe žavėjosi ponas Gonsovskis iš K. Makušynskio kūrinio „Šėtonas iš septintos klasės“?**

Literatūroje sutikti herojai

- 7. Robinzonas Kruzas iš D. Defo romano „Robinzonas Kruzas“ džiaugiasi tarnu Penktadieniu, tačiau iš pradžių jo bijo. **Kodėl Robinzonas Kruzas bijo Penktadienio?**

Literatūroje sutikti herojai

- **8. Kad galėtų keliauti toliau Indijoje pasibaigus geležinkeliui, Filijas Fogas iš Ž. Verno romano „Aplink Žemę per 80 dienų“ nusiperka:**
- A. Žirgą;
- B. Kupranugarį;
- C. Dramblį;
- D. Asilą.

Literatūroje sutikti herojai

- **9. Kokį simbolį užkopęs į Everestą palieka alpinistas V. Vitkauskas?**

Literatūroje sutikti herojai

- **10. Kas pagrobė ponų Veiverlių sūnų A. Kristi apsakyme „Pirmosios Puaro bylos“?**
- A. Auklė;
- B. Liokajus;
- C. Motina;
- D. Tėvas.

I turo atsakymai

I turo atsakymai

- **1. Kuris graikų herojus pagarsėjo atlikęs 12 žygdarbių?**
- A) Achilas
- B) Prometėjas
- **C) Heraklis**
- D) Odisėjas

I turo atsakymai

- **2. Graikų likimo deivės buvo:**
- A. sirenos
- **B. moiros**
- C. laumės

I turo atsakymai

- **3. Kaip graikai vadino požemių karalystę, kurioje tekėjo Letos upė?**
- **Hadas**

I turo atsakymai

- **4. Ko moko lietuvių liaudies sakmė „Vėjas be kelnių“?**
- A. Bijoti vėjo;
- **B. Laikytis duoto žodžio;**
- C. Gerbti tėvus.

I turo atsakymai

- **5. Kokia laumių diena?**
- A. Antradienis
- B. Trečiadienis
- **C. Ketvirtadienis**
- D. Penktadienis

I turo atsakymai

- **6. Kokia istorine asmenybe žavėjosi ponas Gonsovskis iš K. Makušynskio kūrinio „Šėtonas iš septintos klasės“?**

- **Napoleonu.**

I turo atsakymai

- 7. Robinzonas Kruzas iš D. Defo romano „Robinzonas Kruzas“ džiaugiasi tarnu Penktadieniu, tačiau iš pradžių jo bijo. **Kodėl Robinzonas Kruzas bijo Penktadienio?**

- **Kad jo nesuvalgytų, nes jis dar yra laukinis.**

I turo atsakymai

- **8. Kad galėtų keliauti toliau Indijoje pasibaigus geležinkeliui, Filijas Fogas iš Ž. Verno romano „Aplink Žemę per 80 dienų“ nusiperka:**
- A. Žirgą;
- B. Kupranugarį;
- **C. Dramblį;**
- D. Asilą.

I turo atsakymai

- **9. Kokį simbolį užkopęs į Everestą palieka alpinistas V. Vitkauskas?**

- **Trispalvę.**

I turo atsakymai

- **10. Kas pagrobė ponų Veiverlių sūnų A. Kristi apsakyme „Pirmosios Puaro bylos“?**
- A. Auklė;
- B. Liokajus;
- C. Motina;
- **D. Tėvas.**

II turas

- Kalbos išmintis ir teksto struktūra

Kalbos išmintis ir teksto struktūra

- **1. Ką reiškia frazeologizmas „sukti galvą“?**
- A) Suerzinti
- B) Galvoti
- C) Suklysti
- D) Nesusikalbėti

Kalbos išmintis ir teksto struktūra

- **2. Kuris yra antonimas žodžiui „seklus“?**

  A) Gilus

  B) Trumpas

  C) Mažas

  D) Žemas

Kalbos išmintis ir teksto struktūra

- **3. Kuris žodis yra homonimas?**

  A) Vėjas

  B) Raktas

  C) Drėgnas

  D) Karalienė

Kalbos išmintis ir teksto struktūra

- **4. Nurodykite tinkamą sinonimų eilę:**

- A. Gražinti, dabinti, puošti, grąžinti;
- B. Kalbėti, šnekėti, šnekučiuoti, šnerkšti;
- C. Baigti, ginti, nustoti, liautis.
- D. Atsigauti, atsitokėti, atsipeikėti, atsikvošėti.

Kalbos išmintis ir teksto struktūra

- **5. Parašykite priešdėlinį sinonimišką būdvardį žodžiui *apyžalis*.**

Kalbos išmintis ir teksto struktūra

- **6. Nurodykite teisingą pastraipos struktūros kompoziciją:**
- A. Teiginys, pavyzdys, mano mintys apie tai, sakinys tiltas, apibendrinimas.
- B. Teiginys, sakinys tiltas, mano mintys apie tai, pavyzdys, apibendrinimas.
- C. Teiginys, mano mintys apie tai, sakinys tiltas, pavyzdys, apibendrinimas.

Kalbos išmintis ir teksto struktūra

- **7. Apie kokį žmogų sakoma „Nei sveikas, nei sudiev!“**
- A. Apie normaliai besijaučiantį žmogų.
- B. Apie žmogų, kuris pamiršo pasisveikinti ir atsisveikinti.
- C. Apie žmogų, kuris yra nemandagus.

Kalbos išmintis ir teksto struktūra

- **8. Kuo kaitomas veiksmažodis?**
- A. Laikais, asmenimis, nuosakomis ir skaičiais.
- B. Laikais, skaičiais, giminėmis ir nuosakomis.
- C. Laikais, linksniais, skaičiais ir nuosakomis.

Kalbos išmintis ir teksto struktūra

- **9. Kuri veiksmažodžių eilė sudaryta iš beasmenių veiksmažodžių?**
- A. Šąla, temsta, vakarėja, grybauja.
- B. Reikia, sninga, lyja, skauda.
- C. Žaibuoja, ūkauja, reikia, temsta.

Kalbos išmintis ir teksto struktūra

- **10. Kuriant tekstą įžanga apimtimi turi būti panaši:**
- A. į pirmą dėstymo pastraipą.
- B. į pabaigą.
- C. Į antrą dėstymo pastraipą.

II turo atsakymai

- **1. Ką reiškia frazeologizmas „sukti galvą“?**
- A) Suerzinti
- **B) Galvoti**
- C) Suklysti
- D) Nesusikalbėti

II turo atsakymai

- **2. Kuris yra antonimas žodžiui „seklus“?**
  A) Gilus
  B) Trumpas
  C) Mažas
  D) Žemas
-

II turo atsakymai

- **3. Kuris žodis yra homonimas?**
  A) Vėjas
  B) Raktas
  C) Drėgnas
  D) Karalienė

II turo atsakymai

- **4. Nurodykite tinkamą sinonimų eilę:**

- A. Gražinti, dabinti, puošti, grąžinti;
- B. Kalbėti, šnekėti, šnekučiuoti, šnerkšti;
- C. Baigti, ginti, nustoti, liautis.
- **D. Atsigauti, atsitokėti, atsipeikėti, atsikvošėti.**

II turo atsakymai

- **5. Parašykite priešdėlinį sinonimišką būdvardį žodžiui apyžalis.**

- **Požalis**

II turo atsakymai

- **6. Nurodykite teisingą pastraipos struktūros kompoziciją:**
- A. Teiginys, pavyzdys, mano mintys apie tai, sakinys tiltas, apibendrinimas.
- B. Teiginys, sakinys tiltas, mano mintys apie tai, pavyzdys, apibendrinimas.
- **C. Teiginys, mano mintys apie tai, sakinys tiltas, pavyzdys, apibendrinimas.**

II turo atsakymai

- **7. Apie kokį žmogų sakoma „Nei sveikas, nei sudiev!“**
- A. Apie normaliai besijaučiantį žmogų.
- B. Apie žmogų, kuris pamiršo pasisveikinti ir atsisveikinti.
- **C. Apie žmogų, kuris yra nemandagus.**

II turo atsakymai

- **8. Kuo kaitomas veiksmažodis?**
- **A. Laikais, asmenimis, nuosakomis ir skaičiais.**
- B. Laikais, skaičiais, giminėmis ir nuosakomis.
- C. Laikais, linksniais, skaičiais ir nuosakomis.

II turo atsakymai

- **9. Kuri veiksmažodžių eilė sudaryta iš beasmenių veiksmažodžių?**
- A. Šąla, temsta, vakarėja, grybauja.
- **B. Reikia, sninga, lyja, skauda.**
- C. Žaibuoja, ūkauja, reikia, temsta.

II turo atsakymai

- **10. Kuriant tekstą įžanga apimtimi turi būti panaši:**
- A. į pirmą dėstymo pastraipą.
- **B. į pabaigą.**
- C. Į antrą dėstymo pastraipą.

III turas

- **Žaibo turas**
- Klausimai užduodami žodžiu.
- Vienas klausimas – viena komanda.
- Komandos atsakinėja paeiliui.
- Jei komanda atsako neteisingai arba per lėtai – kita komanda gali pavogti tašką, jei žino atsakymą.
- Vienas teisingas atsakymas = 1 taškas.

IV turas

- Kūrybinė užduotis

Kūrybinė užduotis

- **Per literatūros pamokas susipažinote su japonų lyrikos žanru- haiku. Sukurkite haiku apie būsimas vasaros atostogas.**
- 3 taškai: tinkama struktūra, atskleista mintis, yra ir perkeltinė mintis.
- 2 taškai: tinkama struktūra, atskleista mintis.
- 1 taškas: sukurta apie vasaros atostogas.
- 0 taškų: nesukurta.

Kaip sekėsi įgyvendinti uždavinį?

- Grupelėse dalyvaujant protmūšyje ir atsakant į klausimus, apibendrinti 6 klasėje įgytas literatūros, teksto kūrimo ir kalbos žinias. Ugdomos kultūrinė, komunikavimo ir kūrybiškumo kompetencijos.

Sėkmės kriterijai (pyrago dalijimas)

- buvau aktyvus grupės narys ir siūliau atsakymų idėjų/ grupėje komentavau draugų pateiktų atsakymų tinkamumą;
- dirbdamas (-a) grupėje, mokėjau išklausyti grupės narius ir kultūringai reiškiau nepritarimą;
- mano emocijos neužgavo grupės narių ir bendraklasių.

Apdovanojimai

- Kam pirmiausiai sporto varžybose įteikia apdovanojimus? Kodėl?